

[Ove Jensen]

gere er landmændene blevet stillet på alle områder. Det må være den bedste begrundelse for at få disse restriktioner ophævet hurtigst muligt, hvis man vel at mærke ønsker at skabe bedre forhold for landmændene.

Landbrugsministeren omtaler i sin redegørelse udviklingen siden 1977, og der er flere af de forhold, som ministeren nævner, der er rigtige, men ministeren viger alligevel uden om de væsentligste årsager til, at det er gået så galt med landbruget, som tilfældet er.

Indledningsvis vil jeg sige, at når ansvaret skal placeres for den uheldige udvikling inden for landbruget, så kan vi godt starte med at frikende landmændene. Der kan selvfølgelig findes enkelte eksempler på landmænd, som er medskyldige i, at det er gået galt for dem, men det er undtagelsen og ikke reglen. Nej, når ansvaret skal placeres, kan vi roligt lade det blive herinde. Ansvaret skal placeres på det flertal af folketingsmedlemmer, der i den nævnte periode ved en forkert lovgivning har ødelagt landbruget og gjort det umuligt for landbruget at udnytte de store fordele, der i hvert fald indtil nu har været ved medlemskabet af det store fællesmarked.

Man har systematisk gennem årene over forskellige skatter drænet landbruget for kapital. Landbruget er et erhverv, der har stærkt svingende indkomster. Sådan var det i hvert fald for nogle år siden. I den sidste tid har det godt nok været mere stabilt – forstået på den måde, at nu har der konstant været lave indkomster. Årsagen til disse svingende indkomster er, at landbruget er fuldstændig afhængigt af vejrliget. Det har vi jo set et tydeligt eksempel på sidste år. Derfor er landbruget blevet ramt endnu hårdere af indkomstkattens svøbe end andre skatteydere. Hvis det endelig havde et godt år, hvor høsten var god, eller hvor der var gode priser på landbrugets produkter, skulle skatteministeren have den største part. Derfor var der ikke noget at stå imod med, når der kom et dårligt høstår, eller når der var faldende priser på den animalske produktion.

Dernæst har kapitalvindingsskatten også drænet landbruget for kapital. Der er masser af eksempler på, at der er betalt over ½ mill. kr. i kapitalvindingsskat ved generationsskifte på en ganske almindelig bondegård.

Det har selvfølgelig medført, at selvfinansieringsgraden i landbruget blev alt for lav. Landbrugsbedrifterne blev simpelt hen belånt

til op over skorstenene, for indtil landbrugs-krisen rigtig slog igennem for nogle år siden, var det relativt let at optage store lån i landbrugsejendommene. Samtidig blev der ført en fuldstændig ansvarsløs økonomisk politik, der pressede renten op over 20 pct., og så gik det rigtig galt.

Landbruget var over skatterne tømt for kapital. Derfor var det tvunget til at optage store lån. Det kunne med den høje rente ikke klare sine forpligtelser, og så kom tvangsauktionerne i stribevis.

For at nævne et eksempel på, hvor lidt indsigt et flertal af politikerne herinde havde i udviklingen i landbruget, skal nævnes, at lige på det tidspunkt, hvor det var ved at gå rigtig galt med landbruget, vedtog et flertal i folketinget, at landbruget skulle betale en særskat, og så fandt man nogenlunde samtidig ud af, at landbruget var et alt for frit erhverv. Landbrugsejendomme var efter flertallets mening alt for lette at omsætte. Derfor indførte man forskellige restriktioner i landbrugsloven om bopælspligt og hovederhvervskrav. Disse restriktioner gjorde det sammen med kapitalvindingsskatten næsten umuligt at omsætte landbrugsejendomme, og derved forhindrede man både dygtige og veluddannede unge landmænd og alle andre med interesse for landbruget i at gå ind i erhvervet.

Som det sidste skal nævnes det høje danske omkostningsniveau, som naturligvis også har medvirket til, at dansk landbrug er blevet ødelagt.

Hvis vi så ser på fremtiden for landbruget, ser det heller ikke for godt ud. Det må forudses, at EF-priserne på landbrugsvarer vil stige mindre end inflationen og omkostningsudviklingen herhjemme. Derfor må omkostninger og renter holdes nede. Der har været tale om et ret betydeligt rentefald indtil omkring nytårstid, men renten er jo nu i øjeblikket igen stigende, og det ser mest ud til, at denne kedelige udvikling vil fortsætte.

For at dansk landbrug overhovedet skal have en chance for en rentabel drift fremover, er det nødvendigt, at denne udvikling vendes. Landbruget skal som nævnt befries for en lang række restriktioner i landbrugsloven, som forhindrer en naturlig omsætning af landbrugsejendommene, og hvad enten man kan lide det eller ej, må det forudses, at der bliver færre og større brug. Det vil sim-